

Jean-Marie VAN CANGH Directeur Werk voor het Oosten

Werk voor het Oosten is de voortzetting van l'Oeuvre d'Orient, dat in 1856 in Parijs werd gesticht. De eerste directeur was Charles LAVIGERIE, de latere kardinaal en de stichter van de witte paters. Werk voor het Oosten steunt de noodlijdende christenen van de oosterse Kerken – zowel de katholieke als de orthodoxe – in het Midden-Oosten, Azië en Afrika. De bezieler van deze hulporganisatie in ons land is de dominicaan Jean-Marie VAN CANGH.

‘Zonder onze steun dreigen oosterse christenen te verdwijnen’

Bert CLAERHOUT

Jean-Marie VAN CANGH doceerde Bijbelse talen, archeologie en de cursus Profeten en wijsheidsboeken aan de Universit  Catholique van Louvain-la-Neuve (UCL). Hij publiceerde ook meerdere boeken over theologie. In 1976 leerde hij het Werk voor het Oosten kennen, toen hij een beurs aanvraag voor een Indiase student. Het was het begin van een langdurig engagement, waardoor hij onder meer lid werd van het toenmalige Vaticaanse Secretariaat voor de Eenheid der Christenen.

–In 2008 ging u met emeritaat, maar uw engagement voor Werk voor het Oosten zette u voort?

Zeker. Door mijn werk voor de vorming van jonge priesters en leken-theologen van de oosterse Kerken aan de UCL, was ik van meet af aan intens betrokken bij Werk voor het Oosten. En van het een kwam het ander. In 1982 werd ik verantwoordelijk voor de financi s en in 1993 directeur. Ik kan rekenen op een kleine staf medewerkers. Een van hen is Christian Cannuyer, professor aan de faculteit Godgeleerdheid in Rijsel. We geven ook een driemaandelijkse bulletin uit met informatie over de geschiedenis en de actualiteit van de christelijke Kerken in het Midden-Oosten.

–Hoeveel leden-abonnees heeft u? En hoe ver gaat hun betrokkenheid?

In ons land hebben we zesduizend leden. Met hun giften steunen zij onze solidariteitsprojecten. Concreet helpen wij een weeshuis in Zuid-Libanon, de Syrische christenen in Mosul (Irak) en in Qatna (Syrië), een dokter die nabij Bethlehem kinderen verzorgt die door het oorlogsgeweld zijn getroffen, een koptische bisschop die in Zuid-Egypte een school bouwt en irrigatiewerken uitvoert, een pater in Teheran die de Bijbel in het Perzisch vertaalt. We helpen ook een medisch centrum in Kerala, in het zuiden van India. Het is maar een greep uit de vele noodoproepen die ons bereiken. Daarnaast zet Werk voor het Oosten zich ook in voor de vorming van seminaristen, jonge priesters en leken-theologen van de oosterse Kerken. Met een beurs kunnen zij in Leuven en Louvain-la-Neuve een opleiding volgen.

–De situatie van de oosterse Kerken is schrijnend. Toch heb ik niet de indruk dat men daar bij ons wakker van ligt.

Jean-Marie Van Canghai: „De dialoog met de islam is moeilijk, maar meer dan ooit noodzakelijk.” © Herman Ricour

Dat is helaas zo. Veel heeft natuurlijk te maken met de toestand van Kerk en geloof in het Westen. Als wij geen oog meer hebben voor onze eigen religieuze traditie, waarom zouden we dan belangstelling opbrengen voor de culturele en spirituele rijkdom van de oosterse Kerken? Door onze christelijke broeders in het Oosten aan hun lot over te laten, dreigen we evenwel een groot deel van onze religieuze en culturele erfenis kwijt te spelen. De oosterse Kerken zijn de rechtstreekse erfgenamen van de eerste christelijke gemeenschappen in Palestina, Syrië, Mesopotamië, Egypte, enzovoorts. Zij illustreren als geen ander de bestendige aanwezigheid van het christendom in het Midden-Oosten, zij zijn de bakermat van ons geloof. Immers in Antiochië werden leerlingen van Jezus voor het eerst ‘christenen’ genoemd – lees Handelingen 11, 22-26.

–Bovendien bevinden de oosterse Kerken zich nu in de vuurlinie van de interreligieuze dialoog. De dialoog tussen christelijke Kerken, het jodendom en de islam. Hoe ziet u dat?

Katholieken en orthodoxen leven vreedzaam samen, wat bewijst dat de interne

twisten van weleer niet meer van deze tijd zijn. De dialoog met de islam is moeilijk, maar meer dan ooit noodzakelijk.

„De oosterse Kerken zijn de rechtstreekse erfgenamen van de eerste christelijke gemeenschappen”

–Toch lijkt de situatie in het Midden-Oosten momenteel van die aard dat op de plaats waar Jezus' wieg stond, er over enkele tientallen jaren misschien geen christenen meer zijn. Of vergis ik me?

Neen. Veel christelijke families trekken inderdaad weg op zoek naar betere levensomstandigheden. De afgelopen twintig jaar daalde het aantal christenen in Jeruzalem van 50.000 naar 10.000. In Irak leefden v or de val van Saddam Hoessein 1,25 miljoen christenen, nu wordt hun aantal op minder dan een 500.000 geschat. In Syrië en Jordanië is de toestand iets beter, maar

toch... Als we de oosterse christenen niet krachtig steunen, dreigen ze inderdaad te verdwijnen. En dat terwijl de islam in volle expansie is.

–Vorig jaar reisde u naar Irak. U ontmoette er tal van christelijke leiders en gelovigen. Zijn ze bang?

Ze leven in doodsangst. De relaties met de soennieten waren destijds behoorlijk goed, maar de inval van de Amerikanen heeft dat totaal veranderd. De Iraki's zijn diep gekwetst en vernederd, en verwijten de christenen dat zij met de veroveraars meeheulen. „Jullie hebben onze zonen gedood”, luidt hun verwijt. Sommige families hebben zo te lijden gehad, dat ze geen onderscheid meer maken tussen een Amerikaan, een westerling en een christen. De christenen zijn daar de dupe van. Alleen in het noorden van het land, onder de Koerden, zijn ze nog enigszins veilig. Het is een intrieste situatie.

Meer info over Werk voor het Oosten (abonnement, steun, contact): Maria Van Bourgon-di straat 8, 1050 Brussel, 02 512 15 49, www.orient-oosten.org/nl.